

# Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ



№ 179 (1679) ♦ Середа, 24 вересня 1997 року ♦ Ціна договірна

Олександр МОРОЗ:

## «Мої секрети – переконавання»

Із прес-конференції  
Голови Верховної Ради України  
22 вересня 1997 року

Поставши перед журналістами першого ж робочого дня після виходу з лікарні, Олександр Олександрович відмовився від традиційного вступного слова і висловив готовність одразу відповідати на запитання представників мас-медіа. Ці запитання сфокусувались у кілька блоків найактуальніших нині законотвірчих й інших проблем, з приводу яких і висловився Голова Верховної Ради.

(Закінчення на 3-й стор.).

## Діалог триває... А віз і нині там

Президент України Леонід Кучма звернувся до Генерального секретаря ООН Кофі Аннана з проханням «залучити можливості ООН» до розв'язання проблеми наслідків Чорнобильської катастрофи, повідомляє Інтерфакс-Україна.

Виступаючи на сесії Генеральної Асамблеї ООН, Леонід Кучма зазначив, що Україна «послідовно вживає заходів для виконання свого зобов'язання закрити Чорнобильську АЕС до кінця тисячоліття». «Сподіваємося, що інші країни також викона-

ють свої зобов'язання», — сказав він, заявивши, що «Чорнобиль сьогодні — проблема не лише України».

Президент України також наголосив на тому, що «загальноєвропейська стабільність неможлива без зміцнення регіональної безпеки» і досвід миротворчих операцій у різних країнах «усе більше переконує в необхідності зміцнення превентивного компонента».

(Закінчення на 5-й стор.).

## ПРИКЛАД БЕРІТЬ З ФІННІВ

Учора делегацією парламенту Фінляндської Республіки на чолі зі спікером Ріттою Уосукайнен прийняв Голова Верховної Ради Олександр Мороз. Голова ВР зазначив, що в Україні усвідомлюють важливість візиту делегації до нашої держави. «Ви маєте цікавий досвід державотворення. Фінляндія відіграє важливу роль у створенні системи безпеки в Європі, — сказав Олександр Мороз. — Ми із зацікавленням спостерігаємо за процесами, що відбуваються у Фінляндії після її вступу до ЄС». Пані спікер розповіла, які проблеми нині розв'язує фінляндський парламент, а Олександр Мороз, у свою чергу, поінформував про роботу Верховної Ради.

На завершення зустрічі Голова ВР попрощав делегацію, щоб парламент Фінляндії прискорив процес ратифікації угоди про співробітництво між Україною та ЄС. І почув у відповідь, що наступного тижня це питання буде розв'язано.

## І державі майна Залишили



Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.



Парламентська хроніка

## Ранкове та денне засідання 23 вересня

Робочий день Верховної Ради України розпочався з виступу спікера парламенту Фінляндської Республіки пані Рітти Уосукайнен. Потім (після оголошення запитів та заяв народних депутатів) виникла дискусія про порядок денний восьмої сесії. Зокрема, вона торкалася включення до обговорення питання про вступ України до Міжпарламентської асамблеї СНД. Проте пропозиція проголосувати за порядок денний, який би включав це питання, не набрала потрібної кількості голосів. Крім того, ряд депутатів ставили питання про необхідність розгляду основних макропоказників, на яких має базуватися бюджет, засад економічної політики, звіту Кабінету міністрів та інші.

(Закінчення на 2-й стор.).



## Як Жириновський не зміг Яворівського підтримати

Спеціальний  
кореспондент «ГУ»  
Анатолій  
МАРЦИНОВСЬКИЙ  
передає  
зі Страсбурга

Заключна осіння частина сесії-97 Парламентської Асамблеї Ради Європи набирає обертів. Утім, краще сказати, вже набрала. Адже з самого початку в за-

лі засідань стразбурзького Палацу Європи розгорілися бурхливі дискусії. Причому деякі на рівному, як мовиться, місці. Завалосся б, як претензії можуть бути до Чехії, що нині насолоджується триумфом: запрошення до НАТО, до переговорів на вступ до ЄС... Однак, як зазначила на прес-конференції президент ПАРЄ Лені Фішер, «ЄС — це одне, а РЕ — це зовсім інше». Отож, коли депутати

розглядали виконання Чехією своїх зобов'язань, у них виникло чимало запитань і досить несподіваних пропозицій. Зокрема, представники самої ж Чехії Статана Жиросова (член Комуністичної партії Моравії та Богемії) заявила, що її державу слід і надалі тримати під пильним контролем, оскільки там пригнічують комуністичний рух.

(Закінчення на 5-й стор.).

○ Харківське державне авіаційне підприємство розпочало серйозне складання нової модифікації вантажно-пасажирського конверсійного літака Ан-74ТК.

○ Затверджено перелік небезпечних відходів, які заборонено ввозити в Україну.

○ У Чернівці та Славутічі відбулася міжнародна конференція, присвячена 900-річчю з'їзду князів Київської Русі в Любечі.

○ На Нижньодніпровському трубопрокатному заводі (Дніпропетровська область) вибухнув снаряд, що потрапив до печі разом із металобрухтом.

○ У Києві відкрилися Дні Швеції в Україні.

○ У столичному кінотеатрі «Україна» розпочався показ сучасного польського кіно.

**P.S.**

Лист на першу  
сторінку

**Прийми,  
державо,  
кошти  
інваліда!**

Закон України про гарантії поновлення заощаджень громадян, підписаний Президентом України Л. Кучмою, мене, 77-річного інваліда Великої Вітчизняної війни, в деякій мірі порадував, особливо ст. 7 та 8. Нарешті вже, подумалося, при похованні мої діти зможуть отримати в закладах Збербанку частину проіндексованого внеску на погребіння. Ми, ветерани, на більше не розраховуємо, але хай уряд хоч б частково цей закон (ст. 7 та 8) виконає. Репуту ми згодні подарувати нашої нужденній державі.

Донецьк.

Андрій ДМИТРЕНКО.

## У номер

## Імпортна техніка теж не вічна

У Донецькій області розпочато будівництво нового підприємства «Лан» з обслуговування і ремонту імпортованої сільськогосподарської техніки.

Споруджуватиме його разом з землеробами колективного сільськогосподарства «Приазов'я» німецьке аграрне підприємство «Барніхтстедт». До речі, нині на полях степового краю працюють 60 американських комбайнів, близько двохсот імпортованих тракторів, чимало посівних агрегатів, повідомляє ДІНАУ-Укрінформ.

## Спільна енергія для наших АЕС

Спільне українсько-російське підприємство з робочою назвою «ТВЕЛ-Енергія», що займатиметься постачанням ядерного палива для українських атомних станцій, створюватиметься орієнтовно через місяць. За словами президента Національної атомної енергогенеруючої компанії «Енергоатом» Н. Нігматуліна, до складу спільного підприємства ввійдуть АТ «Концерн ТВЕЛ» (російський постачальник ядерного палива), «Енергоатом», ряд російських та українських банків.

СП зреструють в Україні. До того ж 55 % статутного капіталу належатиме українській стороні, 45 % — російській.

Необхідність введення до «ТВЕЛ-Енергія» банків президент «Енергоатому» пояснює тим, що всі розрахунки між Україною та Росією «проводитимуться через банки, а не через посередників».

Заплановано, що плата за паливо збільшуватиметься на 30% грошима, на 40 % товарами (харчовими продуктами, метали і продукція, в якій заікає АТ «Концерн ТВЕЛ») і на 30 % цінними паперами, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

## Вкупі й труднощі долати легше

Керівники Донецької та Івано-Франківської областей уклали договір про всебічне співробітництво обох регіонів. Угода, зокрема, передбачає пряме постачання енергетичного вугілля на Бурштинську ДРЕС і, відповідно, лісу — на донецькі шахти. Ділові люди цих областей виявили готовність укласти контракти на придбання сільгоспсировини і товарів місцевого виробництва. Перспективним об'єктом і співробітництва Донбасу й Прикарпаття щодо оздоровлення дітей і дорослих.

## Наближаємося до зими

Державна комісія єдиного часу і еталонних частот України повідомляє, що відповідно до постанови Кабінету міністрів України від 13 травня 1996 р. № 509 на всій території України 26 жовтня 1997 року о четвертій годині за київським часом відміниться літній час переводимим стрілкою годинника на одну годину назад, повідомляє ДІНАУ-Укрінформ.

## Офіційно

Голова Верховної Ради України Олександр Мороз прийняв делегацію провідної в Голландії агропромислової корпорації «Себеко-Ханделсраад» на чолі з її президентом Х. де Боном. Було обговорено актуальні питання співробітництва в галузі сільськогосподарського виробництва.

Прес-служба Верховної Ради України.

\*\*\*

Указом Президента України за особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені під час виконання військового транспорту літака Ан-70, відзнаками Президента — орденом «За заслуги» III ступеня нагороджено першого пілота, радника генерального конструктора АНТК ім. О. Антонова Олександра Галуценка та орденом «За мужність» III ступеня — другого пілота, полковника ВПС Російської Федерації Анатолія Андрієва.

## І державі майна залишили

(Початок на 1-й стор.)

Відтак, поляриція думок не дозволила прийняти порядок денний на восьму сесію, а тому Голова Верховної Ради Олександр Мороз зазначив: поки що розглядаються питання, включені до порядку денного раніше.

Одним із них став проект закону про перелік майнових комплексів підприємств, організацій, їхніх структурних підрозділів, що не підлягають приватизації, поданий Комітетом з питань економічної політики. Він передбачав і вилучення деяких підприємств із цього переліку, і виключення нових. Альтернативний проект постанови з цього приводу запропонував Олександр Кошушко. Він, зокрема, наголосив, що в проекті постанови більше уваги потрібно приділяти відповідальності посадових осіб за неправомірну та незаконну приватизацію, бо, приміром, скільки не говори про те, що «Україну» не слід приватизувати, нині її вже близько 30 відсотків продано. Те саме, на його думку, стосується й паливно-енергетичного комплексу в цілому. Проте під час голосування жоден із запропонованих проектів не набрав потрібної кількості голосів. Відтак, слово від комітету взяв Геннадій Угоров, який запропонував: ще раз проголосувати за проект Олександра Кошушки із врахуванням у ньому пропозицій комітету, оскільки ці постанови фактично не є альтернативними: тільки одне з двох — змусити виконавчу владу, зокрема Фонд державного майна, працювати в рамках закону. Пропозицію було підтримано і закон прийняли в першому читанні. А після того, як Сергій Терехов запропонував включити до переліку об'єктів, що не підлягають приватизації, Ощадбанк, проект закону було прийнято в цілому.

Друге читання планують провести в

## Парламентська хроніка

другій декаді жовтня. Далі розглянули проект закону про внесення змін і доповнень до Декрету Кабінету міністрів України «Про перелік майнових комплексів державних підприємств, організацій, їх структурних підрозділів основного виробництва, приватизація або передача в оренду яких не допускається».

Після перерви розпочалась дискусія стосовно повернутих Президентом України на повторний розгляд законів «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації» та «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення». Президент запропонував близько двадцяти поправок. Голова Комітету з питань законодавчого забезпечення свободи слова та засобів масової інформації Віктор Понеділок, коментуючи зауваження Президента зазначив, що деякі пріоритети у висвітленні роботи Верховної Ради, порівняно з іншими гілками влади, обумовлено тим, що рішення тут приймаються відкрито і з урахуванням усього спектра думок і пропозицій.

На голосування було поставлено пропозицію подолати вето Президента стосовно першого із законів, та набрати тринадцять голосів не вдалося. Тому депутати пішли шляхом постійного розгляду поправок Президента, вносячи при цьому потрібні зміни. Врешті, закон було прийнято.

Після цього таким же чином ухвалили зміни до закону «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення». Поправки в основному стосувалися процедури обрання голови Національної ради, контролю та розподілу телерадіочасу.



Далі депутати розпочали повторний розгляд закону «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів», на який Президент також наклав вето. Дискусія в основному торчалася доволі докладності чи недокладності підтримки опозиційних засобів масової інформації. Зокрема, Президент запропонував поки що не підтримувати такі засоби масової інформації, а спочатку прийняти закон про партії, в якому й визначити поняття опозиційності. Віктор Понеділок зауважив, що держава мусить підтримувати всі засоби масової інформації, бо епреса має бути не четвертою гілкою влади, а гілкою, яка є понад владою та яка уособлює суспільну думку. В свою чергу Олександр Мороз запитав, чи можна вважати опозиційною газету «Урядовий кур'єр», яка не дуже часто грає на своїх сторінках про діяльність Верховної Ради?

Проте, з першого разу вето щодо цього закону подолати не вдалося. Під час постійного обговорення заступник міністра інформації Олег Бай запропонував ухвалити такі рішення, яке передбачало б однакову підтримку всіх засобів масової інформації. Врешті-решт, саме на цю пропозицію пристала більшість депутатів.

Сергій ЛАВРЕНЮК.  
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

## У фінляндців теж енергетична проблема

Сьогодні завершується офіційний візит делегації фінляндського парламенту на чолі зі спікером пані Ріттою Уосукайнен. За словами пані спікера, майже нинішнього прильоту — це, по-перше, налагодження співробітництва з Верховною Радою України. «У Фінляндії трепетно ставляться до парламентаризму», — відзначила голова парламенту. — Якщо Фінляндія як держава виникла лише 80 років тому, то фінський парламент — 90. Тому ми завжди підтримуємо країни, де розвиваються демократія і парламентаризм». По-друге, делегація мала на меті ознайомитися з економічною та політичною ситуацією в нашій державі.

У другий день свого візиту фінляндська делегація побувала на Чорнобильській АЕС. І цьому також є логічне пояснення: у Фінляндії чотири атомні станції, проте держава потерпає від браку енергетичної. Нині у Фінляндії та й у самому законодавчому органі цієї держави (а до складу делегації увійшли представники всіх основних партій) точаться суперечки: як краще чинити — закуповувати ще більше енергоносіїв чи розвивати власну енергетичну галузь. Пані Уосукайнен зазначила: парламентам належить ухвалити відповідний закон. Але перш ніж сказати останнє слово, необхідно ретельно дослідити цю проблему. «Навіть спалювання вугілля дуже забруднює навколишнє

середовище, — вважає пані спікер. — Нині на національному рівні триває розробка проектів, пов'язаних із дослідженням різних можливостей отримання енергії, навіть таких нетрадиційних, як від сонця й вітру». Інша проблема, яка також слід розв'язати Фінляндії: як переробити і де зхоронити відпрацьоване радіаційне паливо.

Тому фінляндська делегація цікавилася досвід (хоч і сумний) України. Головний інженер ЧАЕС Борис Гончаров розповів візитерам, що Україна й сама поки що шукає шляхи розв'язання цього питання. І одна з найголовніших проблем — це фінансова. Вироблено чотири напрями роботи, що фінансуються з різних джерел. Так, по лінії Європейського банку реконструкції і розвитку виділено 118 млн. євро на будівництво заводу з переробки рідиного радіаційного палива, побудову сховища перероблених відходів та гарантування безпеки об'єкту «Юкриття». По лінії ТАСІС — 35 млн. євро — також для побудови сховища, спорудження установок з переробки твердих радіаційних відходів. 750 млн. доларів пообіцяли надати США для реалізації проекту побудови нового об'єкта «Юкриття» над 4-им енергоблоком. І ще 20 млн. доларів — для підтримання безпеки 3-го енергоблоку. Але поки що тривають лише підготовчі роботи на рівні науковців та експертів...

«Я знаю, що ЧАЕС відвідує чимало іноземних делегацій, — зазначила пані Уосукайнен. — Йі надають фінансову допомогу, і сподіваюся, що так триватиме й надалі. На батьківщині ми також розвиватимемо про те, що тут побачили і почували».

А як на мене, то гостей із Фінляндії більше вразило саме те, що побачили. За традицією, делегація відвезла на оглядовий майданчик навпроти четвертого енергоблоку. Фінляндці одразу почали робити «екзотичні знімки» на пам'ять. Це тривало доти, поки супроводжуючий не вказав на дозиметр, що висить на майданчику, і пояснив, у скільки разів опромінення перевищує київські показники. Даремно й казати, що за кілька хвилин усі сіли в автобуси... А потім була екскурсія по роїжним вулицям Прип'яті. Міста, життя якого зупинилося ще 1986 року і де й досі висять плакати: «Втілюй в життя рішення XXVII з'їзду КПРС!», «Партия Ленина — сила народная...», а на майдані й б'єст того, чия партия...

Навряд чи фінляндським депутатам доведеться побачити щось подібне деінде. І, очевидно, поїздка на ЧАЕС істотно вплине на рішення, яке ухвалюватиме фінляндський парламент, намагаючись розв'язати свою енергетичну проблему.

Наталія ФІЛІПЧУК.

## Крим. Курорти. Туризм

Міністерство курортів і туризму Автономної Республіки Крим організувало триденний туристичний ярмарок «Крим. Курорти. Туризм. Осінь-97», який сьогодні завершується у готелі «Ялта».

Крим українських, у ярмарку взяли участь також представники туристичних фірм Росії, Молдови, Німеччини, США, Кипру, Польщі, які розмістили тут свої столи, а торговий аташе Сполучених Штатів, виступаючи на відкритті, навіть заявив, що Крим, як і Карпати, а також столиця України, віднини увійде в коло інвестиційних інтересів його країни.

Цього року Крим прийняв майже три мільйони відпочивальників. Але сезон для них розпочався лише з сере-

дини червня. І тепер на ярмарку укладено угоди про відпочинок та оздоровлення не в межах літнього сезону, а починаючи вже з січня наступного року.

Завдання організаторів ярмарку — не з легким: «привабити» до Криму щонайменше чотири мільйони туристів, як це було раніше. Але як це можна не враховувати таких двох факторів, як зменшення купівельної спроможності тих, хто колись без особливих проблем міг долати собі відпочинок у Криму на зарплатню, і тих, хто, заробляючи нині, має з чого вибирати: туристичні фірми спокують принадами інших морів-океанів. Але заступник голови Держкомітету України з туризму Юрій Шумейко переконаний, що Крим має своїх давніх прихильників. Тому великі

надії покладає і на сьогоднішній ярмарок, і на ті, які незабаром відбуються у Львові та Харкові. Проблема — у ліпшій поінформованості населення, недостатньому обсязі реклами (чому — відомо бракує коштів!), яка б повідомляла, де можна відпочити і недорого, і добротно.

А що дешево, то про це свідчить інтерес представників російських туристичних фірм, які приїхали в «Ялту» саме за такими угодами.

Цього року, — розповідає голова комітету у справах молоді уряду Санкт-Петербурга Віктор Денікін, — ми оздоровили в кримських здравницях п'ять тисяч дітей з малозабезпечених сімей. І лише тому, що за однакову добрих умов їхній відпочинок тут обійшовся набага-

то дешевше, аніж, скажімо, це було б у Сочі. А наступного року привеземо до Криму майже сім тисяч школярів з північних районів Росії. У Криму знайшли чесних і порядних підприємців, з якими співробітчаємо».

Та хоч ярмарок і справді трохи свято, однак у дискусіях порушувалися й проблеми, які вже увійшли до розряду «вічних»: яка сума від прибутку, що його забезпечили туристи, повинна залишатися курортним містам. Досі дедалі його частка спрямовується у бюджет держави. Скажімо, заслужений лікар України, головний лікар об'єднання «Алушта-курорт» Микола Радзивил розповідав, що тієї легшої бракує не тільки на розвиток курорту, а й на елементарний поточний ремонт.

Словом, було про що поговорити: про писемне і про усне.

Вікторія САНСЬКА.



# Олександр МОРОЗ: «Мої секрети — переконавання»

(Початок на 1-й стор.)

## Про майбутню виборчу систему

— Я — за нормальну виборчу систему, отож сподіваюся на те, що Верховна Рада в середу прийматиме рішення в цьому. Проект уже проголосовано у другому читанні, а з ним дуже ретельно ознайомився, він практично враховує все як слід. Тобто ми можемо одержати хороший робочий документ, яким зможемо користуватися і виборці, і політичні партії, і окремі громадяни. У тому числі проголошено низку статей, які, власне, зводяться до змішаної системи, до затвердження виборчого принципу на змішаній основі, тобто мажоритарно-пропорційній системі.

Сподіваюся, що вдасться депутатів переконати. Моя особиста позиція — змішану систему буде прийнято в сейсному залі.

Крім того, не відкидаю і можливість пропорційної системи, на чому так наполягають представники «Конституційного центру». Вона набрала найбільш кількісний голосів, це вже про щось свідчить. Подивимось, як піде засідання в середу. Сподіваюся, що воно буде нормальне.

Якщо в парламенті не буде досягнуто згоди стосовно будь-якого варіанта виборчої системи, то чи не припускаєте ви, що мають бути внесені зміни до чинного законодавства? Чи ви тепер цілком відкидаєте цей варіант?

І чи не поділилися б секретом, як ви плануєте достигнути згоди у депутатському корпусі щодо виборчого закону?

— По-перше, все може бути. Заекамо півтора дня, і все стане зрозуміло.

А щодо секретів. Він дуже простий — це переконання. І надалі переконуватимуть в сейсному залі. І проситиму: давайте зйдемося на якісь думки, на правильні думки. І депутати, думаю, прислухаться.

Кошти на вибори 1998 року бути закриті в бюджеті, як, будуть передбачені.

Для мене дуже показовий приклад Польщі, яка провела вибори на змішаній основі.

Думаю, що і ми повинні таким шляхом йти. Росіяни теж такі вибори провели і не журяться. А ми все дивимось: а що скаже Конституційний суд з цього приводу. Якщо закон буде написано правильно, відповідно до Конституції, і прийнято, то буде і відповідна оцінка. Те, що казав з приводу можливого ставлення до закону Конституційного суду Род-

ман Безсмертний, — для мене важливо, бо він — представник Президента у парламенті, але для мене ще важливіше, що говорив Президент. А Президент сказав, що він підписав той закон, який прийме Верховна Рада. А Президент на вітер слів не кидає. Адже так?..

## Про можливі політичні альянси

— Питання пряме. Поки ви, Олександр Олександровичу, хворіли, ходили різні чутки. Одна з них: про будинок домовленості між вами — Морозом, Марчуком і Лазаренком — про спільну дію на виборчий період до парламенту.

— Я зустрічався з багатьма депутатами, і в мене були навіть у лікарні багато депутатів, частина погоджувалася такі приїзди, а частина просто з'являлася перед дверима, і вже ясно було, що треба зустрічатися і вести розмови.

Я і надалі проводитиму такі зустрічі і консультації. Звичайно, те, що пов'язане із законами про вибори, про політичні партії, про політичне структурування суспільства, про прийняття тих чи інших законів, — це предмет і моїх інтересів, у тому числі як Голови Верховної Ради.

Скажіть, будь-ласка, які обов'язкові потенційні умови ви висуваєте до партнерів по виборчому альянсу?

— Щоб були порядні люди, мали авторитет серед електорату, відстоювали засади соціальної справедливості, боролися за власного товаровиробника.

— Скажіть, будь-ласка, тоді Павло Лазаренко підходить під такі умови?

— Ми не обговорювали з ним питання коаліції тощо. А я подивлюся також, скажімо, і на позицію Народно-демократичної партії, і Руху, і так далі. Тому що ми живемо в одному суспільстві, і в цьому суспільстві в кожному регіоні по-різному представлені ті чи інші політичні сили. Це з одного боку. А з другого, вони представлені конкретними людьми по-різному.

Навіть у сейсному залі видно: із представників політичної сили, що опонує, домовитися з конкретного питання буває легше, ніж з тим, хто декларує подібні політичні погляди, але на практиці робить зовсім протилежні речі.

## Бюджетний процес

— Щодо самого проекту бюджету, то хочу сказати: за формальними, так би мовити, ознаками ми вперше одержали доку-



мент із тими супровідними матеріалами, які мають бути надані Верховній Раді. Але це раз підкреслюю: це за формальною ознакою, так би мовити. Якщо говорити по суті, то сам проект бюджету і ті документи, зокрема і проект основних макроекономічних показників розвитку України в наступному році, досить непереконливі в багатьох моментах.

Якби була така потреба, я міг би підтвердити ці висновки аналізом економічним — мова йде про продовження падіння ВВП загалом у державі (порівняно, скажімо, з життєвим роком), зменшення обсягів промислового та сільськогосподарського виробництва, враховуючи навіть те, що маємо вищий урожай зернових, і т. д. Дуже серйозні тривожні тенденції...

А уряд, згідно з цим проектом основних макроекономічних показників, якось так досить легко каже, що проходить повз ці обставини.

## Про доцільність запровадження надзвичайного стану і захист журналістів

— Олександр Олександровичу, ситуація в нашій державі дуже складна. Чи не можете ви втратити в окремих областях проти політиків, підприємців, журналістів стати приводом для пропозиції про введення надзвичайного стану і обмеження свободи слова в окремих регіонах чи по всій країні?

— Вважаю, що сьогодні виконавча влада має досить потужні можливості для того, щоб впливати на ситуацію в Україні і не вдаватися до введення надзвичайного стану. Треба, поза всяким сумнівом, забезпечити свободу слова і захист життя журналістів. Думаю, що тут речі

пов'язані навіть із тим проектом закону, який достатньо ще не прийнято у Верховній Раді, стосується він соціального захисту журналістів.

Хотів би сподіватися на те, що ми приймемо оптимальне рішення. Якщо треба подолати вето, де це потрібно, то його буде подолано. Якщо потрібно врахувати конкретні президентські зауваження, то треба, щоб вони були враховані, і в такій спосіб прийняти правову неурегульованість у здійсненні засобами масової інформації, і зокрема журналістами, їхніх повноважень.

## Про ситуацію на радіо

— Олександр Олександровичу, чи ви маєте якісь плани втрутитися в конфлікт на радіо? Якщо радіо замовкне на території України, люди можуть і не збунтуватися, бо вони не отримували зарплати і пенсії, але чи може держава існувати, коли радіо мовчить?

— Мені здається, що хтось був зацікавлений штучно загострити питання. Я мав розмову з представниками, котрі працюють на радіо, мав розмову з Прем'єр-міністром, із працівниками Верховної Ради, щоб знайти рішення, яке задовільнило б найбільше державу. А це означає, що радіо повинно працювати.

Я підписав листа Прем'єр-міністрові з цього приводу, щоб він висів пропозицію. Якщо треба вносити зміни до бюджету, нехай показують, які статті ми можемо скоротити, щоб радіо працювало.

## Про депутатів-сумісників

— Ви розумієте, у нас у державі виникла сьогодні досить дивна ситуація. Конституція говорить одне, а Конституційний суд у цій Конституції прочитав дещо інше. Хоч як уважно вже я дивився, це починаючи з проекту Конституції, але не міг прочитати того, що прочитано там судом. Однак ми люди законотворці. Коли Конституційний суд сказав так, то це зрозуміло, що так, хоч, може, там і не так написано.

Тому я вважаю, що треба виконувати рішення Конституційного суду. Тепер виникає колізія: як ставитися до тих депутатів, котрі працюють у виконавчих структурах, чи стосуватимуться їх ірми, визначені Конституційним судом. У зв'язку з цим є сьогодні запропоновані всілякі реалізувати ідею, яку вносив ще кілька місяців тому, і до-

ручити Комітет у питанні Регламенту і депутатської етики, щоб вони вирішували ці питання у себе в комітеті. Після того вони подають мені свої пропозиції, і на їх основі я звертаюся до суду. От приблизно така схема може бути. Бо ви, вочевидь, помітили, що всі попередні питання, які розглядали в суді, завершувалися, я сказав би так, політичним антуражем. І весь час крайнім у цій ситуації виявляється Голова Верховної Ради, ніби він з кимось зводить рахунок. Та ні, я просто дію за Конституцією, і не більше.

Тому, гадаю, коли комітет почне займатися, тоді знімуться напруженості політичні, і точно прийматимуться рішення щодо тієї чи тієї кандидатури.

## Про імпичмент Президента України

— Щоб коментувати це питання і з юридичної точки зору, треба подивитися Конституцію, ті статті, що стосуються цієї проблеми. Тобто юридичні підстави є.

Але мене не так турбує, а політичний бік справи. І він зводиться до того, що структурним державного управління в Україні в цій ситуації тим більше не вигідно, щоб виникали подібні питання, і всі, від кого те залежить, повинні уникати підстав для розгляду таких питань. У цьому контексті мене цікавить: є такі підстави, є такі можливості, є потреба, є основа для розгляду такого питання? На жаль, хотів би сказати, що є. Підкреслюю, на жаль. І, очевидно, колізія, яка виникла доволу Закону про місцеві державні адміністрації, досить промовиста. Мені здається, що Президент в даному разі міг би зробити попередній точний крок, який виписаний в Конституції, і уникнути такої ситуації. І змушений так само звертатися до Конституційного суду з приводу, наприклад, підписання указів Президентом без погодження із Кабінетом міністрів, без визначення Прем'єр-міністра. А таких багато. Багато указів прийнято всупереч тому, що передбачено Конституцією.

Тобто мова йде про те, чи ми, ведучи боротьбу за ефективне використання норм Конституції, не повинні її порушувати, бо порушення Конституції з будь-якого боку — це порушення закону. Воно має і більш різке визначення в Кримінальному кодексі.

Олександр Мороз відповів також на інші запитання журналістів.

Анатолій БЕНЬ.

## Як практично «проростити»?

**Ч**им різняться територіальна громада від просто мешканців села, селища, міста та як її реалізувати свої права? У деяких містах віддалих до обласних прав районних рад, скасувавши їх виконавчі органи, чи й заміняти на самі їх існування. — Як тримати ці органи? Службовців органу місцевого самоврядування — хто він за статусом, правами? Кому тепер реалізувати земельні відносини, коли законодавчі положення й укази Президента суперечать у цьому питанні одне одному? Як впливати на підприємства, коли вони не є комунальною власністю? А на службовців держадміністрації та районні ради?

Усі ці й десятки інших запитань пролунали після докладних кількохгодинних роз'яснень положень Закону «Про місцеве самоврядування в Україні». Не тому, думаю, що учасники проведеного в Миколаївській обласній раді народних депутатів семінарі, — а ними стали голови постійних комісій самої обласної, голови

міських та районних рад і їх заступники, керівники секретаріатів районних рад, до цього не читали закону чи тепер не уважно слухали доповідників. А тому, певно, що на перших порах, відтілюючи закон про місцеве самоврядування в практику, люди зустрілися з безліччю проблем. І це природно: нове завжди пробиває собі до-

рогу непросту. А тут, підкреслив голова обласної Валентин Чайка, тим паче, адже йдеться про один з найважливіших законів державно-правової реформи.

І перший млинець, як мовиться, не пішов наливцем. Запрошені до участі в семінарі народний депутат України, член тимчасової комісії Верховної Ради з доопрацювання проекту закону про місцеве самоврядування Юрій Запорожець, головний консультант секретаріату Комітету Верховної Ради з питань державного будівництва, діяльності рад і самоврядування Олег Канаєв, головний спеціаліст відділу з питань діяльності рад Секретаріату Верховної Ради Дмитро Куценко не тільки всебічно роз'яснили основні положення закону, а й прагнули віднайти відповіді на всі оті запитання, які ставили учасники семінару. Не скажемо, що одразу все стало на свої місця, що на всі запитання знайдено чіткі відповіді. Адже за чинним за-

коном мають іти інші, що його істотно доповняти і розширяти. Ось і тепер учасникам семінару було роздано законопроекти, що готуються до розгляду Верховною Радою: «Про службу в органах місцевого самоврядування», «Про примірний статут територіальної громади», «Про адміністративно-територіальне управління за особливим режимом функціонування». Щоб не просто ознайомилися з документами, а подали пропозиції й зауваження.

Наостанок домовилися: учасники семінару підуть «у низу», дійдуть до кожного села, до кожної територіальної громади, депутата й службовця місцевого самоврядування, щоб і там домогтися глибокого розуміння й чіткого впровадження в повсякденну практику вимог закону.

Миколаїв.

Георгій ВОРОТНОК.

## Верховна Рада України 8 сесія

## РЕЗУЛЬТАТИ ПОІМЕННОГО ГОЛОСУВАННЯ

Голосування проведено 19/09/97 13 годин 39 хвилин

## Поіменна реєстрація

У голосуванні взяли участь 299

ЗА = 244, ПРОТИ = 1, УТРИМАЛИСЬ = 0, НЕ ГОЛОСУВАЛИ = 54

Рішення ПРИЙНЯТЕ

Не входить до складу фракцій і груп  
ЗА = 19, ПРОТИ = 0, УТРИМАЛОСЬ = 0,  
НЕ ГОЛОСУВАЛИ = 8

Бобиринь О. В.	438	ЗА	НЕ ГОЛ.
Вуздунт О. О.	211	НЕ ГОЛ.	
Буряк С. В.	275	НЕ ГОЛ.	
Вітович О. В.	346	ЗА	
Вітренко Н. М.	294	НЕ ГОЛ.	
Гураїв Е. І.	175	ЗА	
Данча М. Д.	281	ЗА	
Дем'ян Г. В.	282	НЕ ГОЛ.	
Ільківський Я. М.	205	ЗА	
Кондратюк А. О.	52	ЗА	
Кричун Р. М.	79	НЕ ГОЛ.	
Литвин В. В.	68	ЗА	
Луганченко Л. Г.	348	ЗА	
Марченко В. Р.	339	ЗА	
Матковський О. Б.	278	ЗА	
Матковський В. Т.	223	ЗА	
Мороз О. О.	328	ЗА	
Мурзак В. Л.	57	ЗА	
Недвігга Г. І.	214	НЕ ГОЛ.	
Ніздівка О. М.	319	ЗА	
Носов В. В.	334	НЕ ГОЛ.	
Омельчук Р. Ю.	334	НЕ ГОЛ.	
Павлюк В. М. О.	285	НЕ ГОЛ.	
Проник Є. В.	205	ЗА	
Ратушний М. Я.	361	ЗА	
Симоненко І. П.	440	ЗА	
Смірнов С. І.	61	НЕ ГОЛ.	
Степченко В. І.	331	НЕ ГОЛ.	
Степченко Я. І.	201	НЕ ГОЛ.	
Тіма Ю. К.	265	НЕ ГОЛ.	
Тимошенко Ю. В.	229	ЗА	
Ткаченко О. М.	430	ЗА	
Хмара С. І.	261	ЗА	
Хомин М. В.	338	ЗА	
Чорноусенко О. І.	379	ЗА	
Шандорюк О. І.	266	ЗА	
Шеховцов О. Д.	128	ЗА	
Ярошинський Б. Х.	337	ЗА	

Комуністи України за соціальну  
справедливість і народоловдя  
ЗА = 57, ПРОТИ = 0, УТРИМАЛОСЬ = 0,  
НЕ ГОЛОСУВАЛИ = 5

Аксененко С. І.	254	ЗА	
Анненков А. О.	149	ЗА	
Бельський В. І.	285	ЗА	
Божок О. В.	409	ЗА	
Верхогляд В. К.	280	ЗА	
Вишневецький Г. В.	120	ЗА	
Гармаш Л. І.	375	ЗА	
Гірич С. П.	240	ЗА	
Долженко Г. П.	450	ЗА	
Дондик М. І.	149	ЗА	
Донченко Ю. Г.	259	НЕ ГОЛ.	
Дорошівський М. В.	34	ЗА	
Есцьков В. А.	241	ЗА	
Зачосов В. О.	46	ЗА	
Зондариш А. Ю.	310	ЗА	
Іванов В. Г.	148	ЗА	
Іванов В. О.	393	ЗА	
Ілюшин В. О.	237	ЗА	
Кожеников Б. М.	113	ЗА	
Кожушко О. М.	145	ЗА	
Корнелюк А. А.	85	ЗА	
Кочерга В. Г.	247	ЗА	
Кочерга В. С.	118	ЗА	
Красняков Є. В.	246	ЗА	
Кризський Ю. О.	127	ЗА	
Кузнєцов П. С.	287	ЗА	
Кузьєв В. А.	179	ЗА	
Кузьменко С. Л.	19	ЗА	
Лантук В. І.	243	ЗА	
Левченко А. І.	284	ЗА	
Майборода С. Ф.	204	ЗА	
Малевський О. Т.	434	ЗА	
Мармазов Є. В.	330	ЗА	
Масенко О. М.	26	ЗА	
Мірошинченко Ю. О.	36	ЗА	
Мушур В. Д.	131	ЗА	
Моисеєв В. М.	396	ЗА	
Найда Г. І.	309	НЕ ГОЛ.	
Немировичський В. Л.	130	ЗА	
Олійник Б. І.	123	ЗА	
Охрименко К. О.	27	ЗА	
Павленко І. І.	147	ЗА	
Панасовський О. Г.	424	ЗА	
Парубок О. Н.	126	ЗА	
Пасечна Л. Я.	143	ЗА	
Пейгалайнен А. В.	255	ЗА	
Петренко Д. Д.	192	ЗА	
Пилипенко М. В.	29	ЗА	
Понеділко В. І.	384	ЗА	
Пустовойтовський В. С.	351	ЗА	
Радиш В. І.	385	ЗА	
Райковський Б. С.	423	ЗА	
Росенко В. Г.	403	ЗА	
Самойлик К. С.	177	ЗА	
Сизенко Ю. П.	150	ЗА	
Симоненко П. М.	119	ЗА	
Сікалов В. І.	399	ЗА	
Сінгаєв П. П.	314	ЗА	
Сокерман П. В.	236	НЕ ГОЛ.	
Степанов В. С.	180	ЗА	
Таран М. В.	138	НЕ ГОЛ.	
Терещук В. В.	185	ЗА	
Тодоров Є. С.	185	ЗА	

Хмельницький А. П.	140	ЗА	
Хунов А. І.	130	ЗА	
Целих Ю. Г.	233	ЗА	
Цибенко П. С.	249	ЗА	
Черенков О. П.	253	ЗА	
Чивок М. В.	292	ЗА	
Чумак М. В.	443	ЗА	
Чумаченко М. І.	441	ЗА	
Шестаков В. П.	137	НЕ ГОЛ.	
Штепа Н. П.	45	ЗА	
Юрковський А. В.	45	ЗА	
Яковенко О. М.	124	ЗА	
Яценко В. М.	157	ЗА	

## Рух за народ, за Україну

ЗА = 18, ПРОТИ = 0, УТРИМАЛОСЬ = 0,  
НЕ ГОЛОСУВАЛИ = 4

Альошин В. В.	227	ЗА	НЕ ГОЛ.
Глухівський Л. Я.	277	ЗА	
Горбаль М. А.	359	ЗА	
Горбатюк М. П.	16	ЗА	
Гориховський Л. Т.	358	ЗА	
Григорів Л. С.	204	ЗА	
Жовтук Є. Д.	219	НЕ ГОЛ.	
Засіва І. О.	18	ЗА	
Зарудний А. А.	362	ЗА	
Кендзарю Я. М.	280	ЗА	
Кожин Б. Б.	203	ЗА	
Косів М. В.	279	ЗА	
Кулінич В. В.	222	ЗА	
Лавринюк О. В.	274	НЕ ГОЛ.	
Лукашук О. В.	435	ЗА	
Мануєльський Г. М.	198	ЗА	
Мочан П. М.	267	ЗА	
Танюк Л. С.	321	НЕ ГОЛ.	
Таран (Терен) В. В.	4	ЗА	
Федорин Я. В.	335	ЗА	
Червоный В. М.	31	ЗА	
Чобіт В. І.	357	ЗА	
Чорнобиль В. М.	213	ЗА	
Шевченко В. Ф.	340	ЗА	
Шевченко В. А.	407	ЗА	

## Група «Конституційний Центр»

ЗА = 26, ПРОТИ = 0, УТРИМАЛОСЬ = 0,  
НЕ ГОЛОСУВАЛИ = 3

Бакай І. М.	208	ЗА	
Бандурка О. М.	390	ЗА	
Безсмертний Р. П.	220	ЗА	
Бондаренко В. С.	252	ЗА	
Борзак О. І.	238	ЗА	
Букварев В. Г.	199	ЗА	
Болковський С. В.	240	ЗА	
Долженко А. К.	188	ЗА	
Горбатов В. М.	37	ЗА	
Горинь Б. М.	356	ЗА	
Дьомин О. М.	371	ЗА	
Євдокимов В. О.	301	ЗА	
Євдокимов В. О.	260	ЗА	
Жулинський М. Г.	64	ЗА	
Завізькийський Ю. Л.	110	ЗА	
Іоффе Ю. Я.	248	ЗА	
Капустин В. Н.	297	НЕ ГОЛ.	
Кармазин Ю. А.	299	ЗА	
Карпов О. М.	373	ЗА	
Кияк Т. Р.	218	НЕ ГОЛ.	
Кірюк І. З.	122	ЗА	
Климуш О. Д.	172	ЗА	
Коваль М. П.	325	ЗА	
Коломійчук В. Е.	239	ЗА	
Коршунський І. Ю.	174	ЗА	
Кравчук Л. М.	364	ЗА	
Лобанов А. О.	303	ЗА	
Медведчук В. В.	171	ЗА	
Мостиський А. Б.	67	ЗА	
Мулява В. С.	197	ЗА	
Осачук П. І.	406	ЗА	
Павловський М. А.	206	ЗА	
Пасько С. О.	425	ЗА	
Пилипчук В. М.	196	ЗА	
Плюс І. С.	454	ЗА	
Поровський М. І.	341	ЗА	
Процев'ят Т. І.	268	ЗА	
Рябчик М. М.	173	ЗА	
Севрюков В. В.	297	ЗА	
Симоненко Ж. П.	366	ЗА	
Сирота М. Д.	148	ЗА	
Славов М. А.	13	ЗА	
Сніжченко Ю. П.	165	ЗА	
Стецьків Т. С.	273	ЗА	
Стоян О. М.	62	ЗА	
Таранов О. В.	372	ЗА	
Ткаченко С. К.	192	ЗА	
Франчук А. Р.	31	ЗА	
Франчук І. А.	350	НЕ ГОЛ.	
Череп В. І.	41	ЗА	
Шаров І. Ф.	444	ЗА	
Шейко П. В.	263	ЗА	
Юхонський І. Р.	228	ЗА	
Яворський В. О.	228	ЗА	

## Група «Реформа»

ЗА = 10, ПРОТИ = 0, УТРИМАЛОСЬ = 0,  
НЕ ГОЛОСУВАЛИ = 10

Білас І. Г.	278	НЕ ГОЛ.	
Білоус В. О.	317	НЕ ГОЛ.	
Бондаренко В. Д.	8	НЕ ГОЛ.	
Бурячинський О. М.	342	НЕ ГОЛ.	

Голова В. І.	318	НЕ ГОЛ.	
Грибач М. Ф.	176	НЕ ГОЛ.	
Ельшишнев О. С.	394	НЕ ГОЛ.	
Ємельянов В. М.	283	ЗА	
Єрмак А. В.	193	ЗА	
Жир О. О.	93	НЕ ГОЛ.	
Катковський І. В.	15	НЕ ГОЛ.	
Коваленко А. А.	11	ЗА	
Ковтунець В. В.	333	ЗА	
Колішук І. Б.	272	ЗА	
Костицький В. В.	195	ЗА	
Лановий В. Т.	17	НЕ ГОЛ.	
Омельченко Г. О.	322	НЕ ГОЛ.	
Орещук Ю. М.	269	ЗА	
Остах І. І.	15	ЗА	
Петренко М. І.	230	ЗА	
Пинзеник В. М.	264	НЕ ГОЛ.	
Пономаренко Б. Й.	422	ЗА	
Соболев С. В.	183	ЗА	
Стретовий В. М.	58	НЕ ГОЛ.	
Судиниш Ф. С.	184	ЗА	
Терехов С. А.	320	ЗА	
Чейшев С. І.	170	ЗА	
Чукмасов С. О.	81	ЗА	
Швидкий П. Є.	276	ЗА	
Шішкін В. І.	296	НЕ ГОЛ.	
Ягоферов А. М.	235	НЕ ГОЛ.	

## Група «Єдність»

ЗА = 12, ПРОТИ = 0, УТРИМАЛОСЬ = 0,  
НЕ ГОЛОСУВАЛИ = 3

Бабич В. Г.	97	НЕ ГОЛ.	
Байрак М. В.	83	НЕ ГОЛ.	
Гаманюк Л. Ю.	84	ЗА	
Гуров В. М.	90	ЗА	
Діриш І. А.	380	ЗА	
Кочерга В. П.	88	ЗА	
Лазаренко П. І.	105	ЗА	
Лещенко К. Д.	94	ЗА	
Михайленко С. М.	76	ЗА	
Москаленко А. І.	104	ЗА	
Овчаренко П. П.	73	НЕ ГОЛ.	
Омельнік С. О.	100	ЗА	
Рибченко О. В.	75	ЗА	
Савченко В. Г.	80	ЗА	
Селіфонтєв С. І.	86	ЗА	
Степанюк Д. П.	87	ЗА	
Харламов В. Г.	103	ЗА	

Міжфракційна депутатська група  
за захист вітчизняного виробникаЗА = 19, ПРОТИ = 0, УТРИМАЛОСЬ = 0,  
НЕ ГОЛОСУВАЛИ = 2

Азаров М. Я.	115	НЕ ГОЛ.	
Алексєєв В. Г.	369	НЕ ГОЛ.	
Безуглий А. Г.	398	ЗА	
Болдин Ю. О.	112	ЗА	
Бородіч Л. В.	91	ЗА	
Гладуш В. Д.	92	ЗА	
Євтухов В. І.	448	ЗА	
Жукин А. П.	24	ЗА	
Іщенко О. І.	432	ЗА	
Калынін В. М.	36	ЗА	
Коган Ю. Б.	77	ЗА	
Костюченко Л. М.	152	ЗА	
Недригайло В. М.	291	ЗА	
Паламарчук В. О.	374	ЗА	
Пехота В. Ю.	111	ЗА	
Писаренко А. А.	419	ЗА	
Пітварак В. В.	434	ЗА	
Полеску І. В.	40	ЗА	
Пшенічкін О. М.	316	ЗА	
Рицагов Г. В.	121	ЗА	
Самодуров Г. Г.	32	ЗА	
Старовойтова Г. М.	439	ЗА	
Степанов О. П.	256	ЗА	
Стещенко О. М.	349	ЗА	
Сторолик В. І.	142	ЗА	
Сургай М. С.	132	ЗА	
Татаринов А. А.	187	ЗА	
Терещук В. М.	169	ЗА	
Товт М. М.	74	ЗА	
Тютін В. О.	5	ЗА	
Червоношівський Л. М.	156	ЗА	
Чірик А. В.	60	ЗА	
Яковий І. О.	139	НЕ ГОЛ.	
Янко С. В.	139	НЕ ГОЛ.	

## Група «Незалежність»

ЗА = 11, ПРОТИ = 1, УТРИМАЛОСЬ = 0,  
НЕ ГОЛОСУВАЛИ = 2

Бережний О. Т.	391	ЗА	
Бризулов В. О.	52	ЗА	
Васильєв Г. А.	109	ЗА	
Вернигора Л. М.	332	ЗА	
Гетьман В. П.	426	ЗА	
Дронь А. А.	286	ЗА	
Запорожжєв Ю. М.	449	ЗА	
Ігнатенко О. С.	363	ЗА	
Карнаух М. В.	323	НЕ ГОЛ.	
Карпачов Н. І.	28	ЗА	
Крук Ю. Б.	305	ПРОТИ	
Кулаков А. А.	328	НЕ ГОЛ.	
Ландик В. І.	114	ЗА	
Миринський Л. Ю.	25	ЗА	
Мозер Г. Е.	154	ЗА	
Ольховський Б. І.	388	ЗА	
Піскуновський К. В.	63	ЗА	
Радченко Г. Ф.	442	ЗА	
Раханський А. В.	30	ЗА	
Рудик І. Л.	405	ЗА	
Свято В. П.	416	ЗА	
Сергієнко В. І.	295	ЗА	
Симоненко В. К.	298	ЗА	
Чурута М. І.	251	ЗА	
Юхимчук А. П.	50	ЗА	

## Група «Соціально-ринковий вибір»

ЗА = 10, ПРОТИ = 0, УТРИМАЛОСЬ = 0,  
НЕ ГОЛОСУВАЛИ = 10

Амфілогов В. Ф.	116	ЗА	
Анісімов Л. О.	178	ЗА	
Бортник В. Ф.	413	НЕ ГОЛ.	
Германчук П. К.	72	ЗА	
Дінаєв Г. І.	250	ЗА	



## Як Жириновський не зміг Яворівського підтримати

(Початок на 1 стор.).

Чеську комуністичну одазду підтримав грецький одиоумець Ефратіос Коракс. Проти Чехії виступили також делегати від Ліхтенштейну Рената Воланден, яка звинуватила Прагу в небажанні встановлювати дипломатичні відносини з її державою (історія цього несприяття бере початок з воєнних часів, коли князі Ліхтенштейну зайняли, на думку чехів, проміжні позиції). Але наміщені перепади Чехії за Закон про громадянство, який позбавляв громадянства багатьох чеських чехів, а вони є тут нацистичними. Їхні права Рада Європи завжди захищає рішуче.

Мабуть, наймірніший був виступ Володимира Яворівського «Чехословацька», — сказав він, — першою почала «рушити тоталітарний панцир» та її «комуністичне розлучення» Чехії та Словаччини візирі для інших». А щодо чехів, комуністів та Ліхтенштейну — це, висловив

припущення український депутат, буде роз'яснено.

«Я не можу погодитися з Яворівським, — заявив відомий російський ліберал-демократ Володимир Жириновський, — перше, якщо розлучення закінчується гібельною державою, то візиріою тут мало, по-друге, я їм задоволенням загалом серйозно ідістатус востого: це були прекрасні дні — сотні тисяч чехів висловлювали подяку Радянському Союзу».

Але, незважаючи на всі «протип», успіхи Чехії на шляху демократизації асамблея відзначила її оголошення процедури моніторингу закритою. Так само і з Литвою — попри потужну атаку російської делегації, що, як завжди, говорила про страждання російськомовного населення.

Утім усе це було не з самого початку. Розпочалися сесійні засідання і стійкім обговорення греко-кіпротурецької проблеми. Британець Томас Кокс перший

із промовців на цій сесії покритикував Туреччину, назвавши її «окупантом Кіпру». Його підтримав грек Коракс, котрий нагадав ще й про курдську проблему. Представник Туреччини Есад Кіратоглу звинуватив Кокса у бажанні загострити греко-турецькі відносини, яким, на його думку, нині притаманна навіть «атмосфера дружби». Після цієї перепалки глава кіпрської делегації Галанос несподівано заявив: «Кіпр — це не головна проблема греко-турецьких відносин. Ми вільна держава, яка не є частиною ані Греції, ані Туреччини».

Риску підвів Жириновський. «Якби не Росія і Греція, — сказав він Галаносу, — Туреччина давно вже б вас проковтнула. А якщо ви такі розумні, то захищайте самі й не перекладайте свої проблеми на інших». «Взагалі, — підсумував Жириновський, — винна в усьому Великобританія — це вона сприяла поділові Кіпру на дві частини ще за колоніальних часів». У залі сміялися.



редбачено також для економіки країн ПСА, що переживають нині безпрецедентну за останні 15 років валютну кризу. Темпи зростання для них скоротяться на 1—3 відсотки з 7—10 відсотків, характерних для попередніх років. «За належних заходів щодо посилення фінансового сектора і поліпшення платіжного балансу можливе швидке відновлення довіри», — зазначено в доповіді. Китай, вважають у МВФ, нарощує економічний потенціал за рік на 9—10 відсотків, повідомляє ІТАР-ТАКС.

## Міжнародний валютний фонд прогнозує «погоду». Різну

**МІЖНАРОДНИЙ валютний фонд у щорічному огляді глобальної економіки відзначає настання четвертого з початку 70-х років «періоду порівняно швидкого світового економічного зростання» і передбачає можливість негативного впливу останньої валютної кризи країн ПСА на регіональні економічні перспективи.**

Підготовлену фондом доповідь «1977: огляд світової економіки» було представлено директором дослідницького відділу МВФ Майклом Муссою. «Є всі підстави вважати, що нинішнє зростання триватиме, імовірно, своє наступну декаду», — йдеться в доповіді. За оцінками фонду, загальносвітове економічне зростання цього року становитиме 4,2 відсотка. Найбільш радісні перспективи очікують США та Європейський союз. У Європі картину дещо затьмарюють, від-

значив Майкл Мусса, «структурні труднощі». «Основна наша критика викликає на відсутність достатньої уваги до необхідності зробити більш гнучким ринок праці», — підкреслив він.

За прогнозом МВФ, економічне зростання в Азії знизиться. В Японії воно цього року становитиме 1,1 відсотка. Якщо в другій половині року не намітяться тенденція до зростання, то Токіо змушений буде вжити «фінансових заходів» для забезпечення підйому в 1968 році. Спад пе-

редбачено також для економіки країн ПСА, що переживають нині безпрецедентну за останні 15 років валютну кризу. Темпи зростання для них скоротяться на 1—3 відсотки з 7—10 відсотків, характерних для попередніх років. «За належних заходів щодо посилення фінансового сектора і поліпшення платіжного балансу можливе швидке відновлення довіри», — зазначено в доповіді. Китай, вважають у МВФ, нарощує економічний потенціал за рік на 9—10 відсотків, повідомляє ІТАР-ТАКС.

## Ностальгія за королівською

**КРАХ комуністичної ідеології та соціалістичної системи породив ідеологічний вакуум не лише в колишніх республіках СРСР, а й у країнах Центрально-Східної Європи. Патристичне піднесення й відродження традицій спонукає населення нових східноєвропейських демократій повернутися до монархічного минулого.**

В Албанії чи в Румунії відродження конституційної монархії стало козирною картою в політичній грі, болгаря вбачають у своєму цареві в екілі національний символ єднання, а в Угорщині монархічні традиції набули чим не найсильніші риси. Абсолютна більшість угорців симпатизує королеві Єлизаветі Віттельсбах, дружині імператора Франца-Йосифа.

Німкеня за походженням, вона стала для другої титулярної нації Австро-Угорської імперії національною героїнею. Досі портрети Єлизавети прикрашають угорські грошові купюри. Це б не дивувало, якби королева Єлизавета Віттельсбах не була тісно пов'язана з австрійською імперією та династією Габсбургів, з якими в угорців асоціюється гнів і національне приниження. Самі угорці полюбляють своє ставлення до Єлизавети безмежною аристократичною любов'ю

до Угорщини, яка жила в серці королів. Саме вона відіграла ключову роль у процесі відновлення угорської державності (нехай у складі двоєдиної монархії), і саме вона вивела відданий їй під скіпетр народ на стежку вільного розвитку та благополуччя після 20 років смуту та революції. Свої симпатії до Єлизавети угорці зберегли досьогодні. Скрізь у країні є клуби прихильників королів — щось на зразок фан-клубів естрадної гірки, а щоріку 8 вересня біля замку Годолло, що поблизу столиці, відбуваються спортивні заходи на честь першої угорської королеви Австро-Угорщини.

Несподівана смерть від руки італійського анархіста перервала життя Єлизавети в 1898 році. Прікृतю від візиту про цю страшну подію переживало не одне покоління угорців: ще й досі можна побачити свіжі квіти на одному з будинківських мостів, що поєднує Дунай з Пештою і має ім'я угорської королеви.

З утвердженням соціалістичного режиму в Угорщині сума долів спіткала бистрі й монументи королів, як монументально ототожнили з пережитками минулого. У місті Сегед національну героїню замінили комуністичні вожді — Ленін і Сталін. Проте минуло 46 років, і «новітні лідери» не втрималися на п'єдесталі — угорці в Сегеді першими відновили історичний статус-кво.

Оксана БУНЬКІВСЬКА.

## Чи повторить Тайвань шлях Гонконгу?

**ПОЛІТИЧНИЙ діалог між берегами Тайванської протоки може розпочатися вже навесні наступного року. Тайбей уже приступив до розробки основних питань, у тому числі політичних, які буде запропоновано Пекіну як порядок денний наступних переговорів.**

Як вважає влада острова, проведення політичного діалогу — цілком реальна і здійсненна мета. Однак для досягнення конкретних результатів потрібна «ретельна підготовка і опрацювання порядку денного майбутніх переговорів».

«Ми вже почали підготовку роботи і сподіваємося, що переговори між берегами Тайванської протоки можуть розпочатися у визначені терміни», — заявив у Тайбей представник влади острова.

Як відомо, Пекін, як і раніше, вважає Тайвань частиною материкової території і однією із своїх провінцій. Виходячи з цієї позиції, китайські керівники не визнає права острова на суверенітет і незалежність, повідомляє ІТАР-ТАКС.

Величезний економічний внесок у справу розвитку державності Вірменії, нормалізації відносин з Європою та країнами інших регіонів. Діяльність Ліпартян, вважає президент Тер-Петросян, була доволі ефективною і в процесі врегулювання Нагірнокарабаського конфлікту. За його

## Діалог триває... А віз і нині там

(Початок на 1-й стор.).

Леонід Кучма назвав принципі, на підставі яких, на думку України, повинно відбуватися розширення Ради Безпеки ООН: усім без винятку регіональним групам слід збільшити своє представництво в Раді, розширення не повинно негативно позначитися на ефективності роботи Ради, процес розширення не можна ставити в жорсткі часові рамки, хоча рішення про це треба було б схвалити вже найближчим часом.

Україна та США продовжують консультації й обмін думками з проблем двосторонніх відносин. Готовність продовжити діалог було підтверджено під час зустрічі Президента України Леоніда Кучми та Держсекретаря США Малден Олбрайт.

Президент України характеризує те, що відбувається в Україні, як «нормальний процес становлення держави» і не погодився з точкою зору, що в Україні сповільнилися темпи економічних реформ. Зазначивши, що в країні практично завершено середню й малу приватизацію, він висловив думку, що приватизація великих підприємств неможлива без залучення інвесторів. При цьому він зазначив, що єдиним справді великим інвестором в Україну залишається «південнокореєська фірма» (йдеться про корпорацію Daewoo), яка підписала недавно угоду про створення спільного підприємства на базі «АвтоЗАЗу».

Держсекретар Малден Олбрайт підтвердив, що Україна залишається одним із найважливіших партнерів США. Сторони також обговорили відносини України з міжнародними фінансовими організаціями. У цьому зв'язку, торкаючись однієї з вимог Міжнародного валютного фонду підвищити рівень оплати населенням вартості житлово-комунальних послуг, Леонід Кучма заявив, що їхній рівень є «максимально можливим за нинішніх умов».

## Хроніка. Факти. Події

### • Вашингтон

#### Народжений літати не повинен падати

ВПС США почали програму безпеки з припинення на 24 години всіх навчальних польотів, щоб провести з особливим складом поглиблених інструктажів із заходів безпеки. Це перший за піввіков історію американських ВПС випадок цілковитого припинення бойового навчання. Приклад ВПС до кінця нинішнього тижня наслідують палубна авіація ВМС США, армійська авіація та бойові літаки корпусу морської піхоти. Причини для такого радикального кроку доволі вагомими: протягом минулого тижня збройні сили США втратили в катастрофах шість літаків.

### • Багдад

#### Здане на зберігання везли в тимчасово користування

Ірак звинуватив Іран у тому, що той експлуатує іракську цивільну й військову авіацію, «передати йому на зберігання» під час кризи і війни в Перській затоці 1990—1991 років. У посланні іракського міністра закордонних справ Мухаммеда Саїда ад-Саххаха Генеральному секретареві ООН Кофі Аннану йдеться, зокрема, що іранці нанесли свої розпізнавальні знаки на 115 іракських бойових літаків, які поставили на озброєння ВПС Ісламської Республіки. Як зазначено в документі, 27 цивільних лайнерів, що належать Іраку, переобладнали й Іран використовує їх для внутрішніх вантажних перевезень.

За повідомленнями кореспондентів «Г» та зарубіжних агентств.

Армен ХАНБАВЯН, «Голос України» (з Єревана)

## Президент записався без головного радника. Той тужить за родиною

**У ПОЛІТИЧНОМУ житті Вірменії стався доволі значний поворот: подвійна відставка головної радниці президента Вірменії з політичних питань Жирайр Ліпартян.**

Пан Ліпартян — громадянин США, однак тривалий час він працював у Вірменії пліч-о-пліч із президентом Левонтом Тер-Петросяном, родичем якого Ліпартян став ще 1990 року, тоді Тер-Петросян було обрано головою першої некомуністичної Верховної Ради Вірменії.

Свого часу, живучи і працюючи у Сполучених Штатах, Ліпартян був одним із поважних діячів

партії вірменських націонал-соціалістів «Дашнакцутюн». Однак пізніше відмовився від партійної ідеології, за що неодноразово його критикували зарубіжні вірменські дашнакцутюнські газети. Тому сьогоднішній соціалістична преса у Вірменії схильна вважати, що відставка Ліпартян має політичний характер: начебто таким чином він висловив протест проти зближення Єревана і Москви.

Насправді ж, як твердить Ліпартян, причина відставки криє особиста. Ось уже сім років він живе окремо від сім'ї. Його дружина важко хвора, а дочка вступає до Гарвардського університету. Ці обставини вимагають його повернення до Америки. Ліпартян спеціально підкреслив: жод-

словими, він із жалем підписав прохання про відставку. Водночас Ліпартян було призначено ранг посла з особливих доручень, а це означає, що, повернувшись до Америки, пан Ліпартян буде й надалі робити, як сказав Тер-Петросян, повільний внесок у становлення Вірменської держави.

Важко сказати, наскільки причини відставки Ліпартян збігаються з офіційною версією. Однак, яке незабаром призначення на вакантну посаду радника покаже, що ж насправді сталося. Якщо ті посідає діач, який поділяє помірні й центристські підходи та методи роботи пана Ліпартяна, — отже вихід не пов'язаний із суперечностями в політичному керівництві республіки. В іншому разі можна припускати, що певні тертя все ж мали місце.

## Армія

## Виховна робота: заповнення прогалин

З ліквідацією системи військово-політичних училищ на території України припинилася професійна підготовка офіцерів виховних структур. Спробою заповнити цю прогалину було створення Київського військового гуманітарного інституту. Але цей навчальний заклад готує фахівців оперативного-тактичного рівня, тобто офіцерів, які повинні призначатися на посади батальйонних ланки, не нижче. На посади заступників командирів підрозділів (рот, батареї та їм рівних) призначаються, як правило, люди, які не мають гуманітарної підготовки. Відсутність у них знань з психології, педагогі-

ки, права значно ускладнює навчання молодих офіцерів організації виховної роботи у військах.

Для того, щоб виправити таке становище, у Внутрішніх військах МВС України з ініціативи заступника командуючого з виховної роботи генерал-майора Миколи Литвина нещодавно створено курси підвищення кваліфікації офіцерів-вихователів ротної ланки. Програма навчання досить насичена. Сюди входить курс лекцій з основних гуманітарних дисциплін, які будуть читати як представники Управління виховної роботи Головного управління Внутрішніх військ, так і фахівці провідних

вищих військових навчальних закладів України.

На курсах також буде проведено показові навчально-методичні заняття, які планують зняти на відеоплівку і розповсюдити в з'єднаннях і частинах військ з метою поширення передового досвіду.

Поки що навчання проходять 78 молодших офіцерів. Та це лише перші ластівки... Заплановано, що всі офіцери-вихователі ротної ланки пройдуть допідготовку на курсах.

Геннадій СОЛДАТЕНКО,  
старший лейтенант.  
Київ.

Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.



## СОЛДАТ — УСІМ БРАТ

На ліквідації численних зсувів, які поспуляли чимало кримських доріг, мостів, будов, захисних споруд цілі напружено працюють воїни Національної гвардії, білці 32-го армійського корпусу, Одеського військового округу, інженерно-технічного і аварійно-рятувального батальйонів, цивільної оборони.

Вчасно і професійно вгамували водну стихію в Саках, врятувавши жителів майже 250 підтоплених будинків, унікальне цілюще озеро Чокрак, елеватор, власне, весь лікувально-оздоровчий комплекс курортного міста, юнаки в погонах ведуть відновлювальні робо-

ти в усіх п'яти районах півострова, яким завдала шкоди небувала тут досі повінь.

Це вони разом з жителями, оперативно стабілізували ситуацію в зонах затоплення, як кажуть, не розгинаючи спин, інтенсивно ремонтують 8 мостів, досі закриті для проїзду транспорту автодорогу Нижньогірськ — Приватне, траси в Сімферопольському, Кіровському, Ленінському, Судакському районах. А ще відкачують воду з підвалів, відновлюють під'їзди до будинків, прокладають труби, дренаж. Ведуть аварійно-відновлювальні робо-

ти на ділянках водоводу Ялта — Форос, каналізаційних очисних споруд у Гурзуфі.

Роботи вистачає. Лише на узбережжі від мису Ая до Алушти майже 500 ще й досі небезпечних ділянок.

Стіхія також виявила висталість інженерно-будівельної думки останніх десятиріч, коли спішно закладали фундамент споруд, блокуючи новорітні підземні артерії. А пульт їх вмили відлучати ще древні греки, кримські татари, згоді інших народів, котрі вдало будували тут дренажні системи.

Віктор ХОМЕНКО.

## Митник митника контролює

На Рава-Руській митниці затримано вантажника, який везла до Німеччини металобрухт від львівської фірми «Втормет». Під бруктом було виявлено труби з легуєної сталі 4,5 тонни та 2 тонни алюмінію. За фактом спроби контрабанди порушено кримінальну справу. Прокуратура області після додаткової перевірки передала матеріали до Кам'яно-Бузької прокуратури для порушення кримінальної справи проти старшого інспектора вантажного відділу № 4 Західної регіональної митниці, який оформляв документи на затриманий автомобіль.

Львів.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.



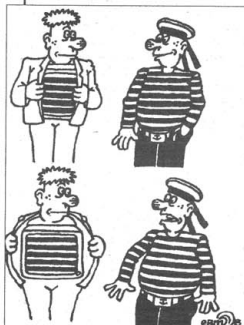
## Російський адмірал знає, як «врятувати» Україну від НАТО

Флот

Командувач Чорноморського флоту Росії адмірал Віктор Кравченко, перебуваючи на Кубані, заявив, що негативно оці-

нює проведення навчань «Сі-Бриз-97» біля берегів Криму. За його словами, ці маневри були «антиросійськими, і Чорноморський флот зробить усе, аби вони стали останніми в регіоні». Як пише флотська газета «Флаг Родини», російський адмірал зазначає, що його завдання полягає в тому, щоб «врятувати Україну з обіймів НАТО». А «Стратегічне завдання Чорноморського флоту — налагодження військово-морської взаємодії між Росією та Україною», — заявив адмірал. Навпевно, йому неясно, що Україна, не відмовляючись від дружби і широкомасштабної, але рівноправної співпраці з сусідньою Росією, сама визначається, з ким і як їй будуть міждержавні стосунки.

Володимир ПРИТУЛА,  
Сімферополь.  
Мал. Геннадія СВТУХОВА.



## Він міг залишитися живий

Миколу Страчкова, помічника оперуповноваженого відділу карного розшуку УМВС Вінницької області, вбивали на очах у людей: неподалік стояло середніх літ подружжя, поруч ізидили автомобілі, пострихи чули в сусідніх будинках... Якби хтось якось допоміг у ті хвилини міліціонеру, вважає начальник центру громадських зв'язків УМВС у Вінницькій області полковник міліції Валерій Сіроштан, Страчков міг би залишитися живий.

У той вечір старший сержант повертався додому після служби. Чекав на зупинці тро-

лейбус. Позв нього пройшли чоловік і жінка, до яких почали чіплятися четверо явно напіпиту молодиків. Один з них накинувся на перехожих з кулаками. Ситуація склалася так, що старший сержант змушений був застосувати табельну зброю. Перший, попереджувальний, постріл був у повітря. Другим міліціонер поранив одного з нападників у ногу. Потім сталася осічка. Скориставшись цим, бандити (як стало відомо пізніше, троє з них уже побували в місцях позбавлення волі) бігли правоохоронця, як поки він не міг

піднятися із землі. Насамкінець один з бандитів трічі вистрелив у міліціонера. Третя куля влучила в голову — поранення виявилось смертельним.

До речі, ті, кого рятував Страчков, також були лікарями. Однак вони досить швидко нажилися п'ятами з місця пригоди — на такі, яке нагодились із їх іщасти.

На розкриття цього злочину вінницьким правоохоронцям знадобилось лише шість годин. Уже о четвертій ранку було заарештовано одного з тих, хто забрав життя 27-річного працівника міліції.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

## ОЦЕ ЗАХОПИВСЯ...

Кілька автомобілів потрібно було зафрахтувати працівникам Дергачівського райвідділу міліції й райвійськомату, щоб вивезти з підв'язки свого земляка унікальну колекцію зброї та боеприпасів, яку він збирав роками і ховав подалі від ока людського. Але останнім часом вона настільки збільшилася, що вже не могла не потрапити в поле зору правоохоронців.

За словами начальника РВВС Валерія Москвича, у його колишнього сусіда, і здалося б, цілком добродушного громадянина було вилучено понад 50 бойових гранат, більш як 30 кілограмів тротилових зарядів, кілька тисяч різноманітних патронів, а також величезну кількість снарядів, мін, різноманітну вогнепальну зброю.

Про солідність арсеналу говорити хоча б той факт, що коли працівники міліції прийшли до будинку колекціонера, то не могли ступити й кроку, щоб не нашкодити багато з того, доведеться зберігати просто неба, прикриваючи боеприпаси драками. Ні в будинку, ні в підсобних приміщеннях місця для нього вже не вистачало. Набиті порохом гільзи від снарядів зберігалися мало не на кухні. Фахівці стверджують, що в разі попадання туди хоча б маленької іскорки, в повітря злетів би не тільки його будинок, а й багато інших — раліус руйнівної сили вибухівки сягнув би трьохсот метрів. Горе-колекціонер пояснив слідству, що збирав зброю лише із причин захоплення нею.

Харків.

Микола КОСІЙ.

## Тривожний сигнал

У каламутній воді, відомо, рибу легше впіймати, аніж у прозорій. Оскільки на державному підприємстві «Чорноморський суднобудівний завод» обстановка нині складна, а територія та склади охороняються не завжди пильно, то дехто цим користується: останнім часом тут почастішали крадіжки державного майна. Ось і нещодавно члени комісії з перевірки фінансово-господарської діяльності адміністрації — голова спрацював В. Серборський та робітник В. Руденко, доброзичливо вишпугали на нічне чергування, виявили біля складу деталей електро-спарного насичення два десятки чимось наповнених мішків з-під цук-

## Розтягують... корабельню

ру. У них вони виявили алюмінієві деталі, що їх, певно, хтось підготував до вивезення з території підприємства. Загалом, як з'ясувалося пізніше, більш як 600 кілограмів. Владари на сполох, викликали начальника цеху, опечатали вихідне в одному з складів. Нещай розбираються адміністрація заводу, правоохоронні органи.

Цей випадок на підприємстві не перший. Коли зважити лише виявлені спроби розкрадання державного майна (а скільки їх не виявлено?), то складається враження, що кризову ситуацію на заводі ще довго не вдасться виправити. Бо хотіли б ще й на поповнен-

ня матеріалів і устаткування, які розтаскали.

Члени страйкому в черговий раз порушили перед генеральним директором підприємства Ігорем Тихоненком питання про необхідність поліпшення охорони об'єктів. Для цього нікого зі сторони наймати не треба — досить доручити справу добросовісним робітникам та інженерно-технічним працівникам, яких відправлено, чотка без будь-якої оплати, у примусові відпустки. В адміністрації кажуть: немає на охорону грошей. Але розтаскування корабельні, безсумнівно, обійдеться набагато дорожче.

Георгій ВОРОТНОК.  
Миколаїв.



### Міжнародний фонд «Відродження» оголошує конкурс на заміщення посади керівника відділу організаційного забезпечення програм та проектів

До компетенції відділу входить консультування зацікавлених осіб та організацій по порядку і правила подання проєктів до МФВ, підготовка проєктів для розгляду експертних комісій, інформування авторів про результати розгляду проєктів, ведення архіву проєктної документації.

Зацікавлені особи мають подати до фонду автобіографію, а також накласти дві особи (службовою адресою та телефоном), які можуть дати кандидату рекомендації. Матеріали мають бути надіслані до 20 жовтня 1997 року на адресу: 254053, м. Київ, вул. Артема, 46, директору МФВ.

Загальні вимоги до кандидатів:

1. Вища освіта
2. Вільне володіння українською та, бажано, англійською мовами, сучасними засобами орґанізації і зв'язу
3. Комунікативність.

### Повідомлення

**Правління Українського акціонерного банку розвитку нафтогазового комплексу «Україногазбанк» повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів банку, які відбудуться 5 листопада 1997 р. у актовому залі банку за адресою: м. Київ, вул. Праща, 5.**

#### Порядок денний:

1. Про затвердження підсумків четвертої емісії акцій банку.
2. Оголошення чергової емісії акцій банку.
3. Про внесення змін та доповнень до статуту банку.
4. Різне.

Рестрація учасників зборів або їх представників з 10 до 12 години 5 листопада 1997 р.

Початок зборів о 15 години 5 листопада 1997 р. При собі мати документи, які посвідчують особу та права акціонерів, для представників акціонерів — відповідні доручення.

Довідки за тел. 554-76-92.

### К сведению общественности!

ОАО «Концерн «Стирол» обратилось в Национальную комиссию по вопросам регулирования электроэнергетики Украины с просьбой о выдаче лицензии на право осуществления предпринимательской деятельности по производству электрической энергии и лицензия на осуществление предпринимательской деятельности, связанной с поставкой электрической энергии по нерегулируемому тарифу на территории Украины.

Почтовый адрес: 338010 Украина, Донецкая область, г. Горловка, ул. Горловской дивизии, 10. ОАО «Концерн «Стирол».

Телефон: (06242) 7-27-06, Телетайп: 329034, ДИСК.

Телекс: 115154 AMID SU. Факс (06242) 4-22-43.

Арбитражный суд Одесской области возбудил дело № 3/8 «Б» (97) о банкротстве малого предприятия «Гера», расположенного в пгт. Гартутино, ул. 50 лет Октября, д. 11, кв. 7 и имеющее расчетный счет № 468003 в Гартутинском филиале КБ «Черноморский банк развития и реконструкции», МФО 328715, код 22512456.

Кредиторам, а также возможным санаторам направлять заявления с имущественными требованиями к должнику в месячный срок со дня опубликования данного объявления по адресу: 270032, г. Одесса, пр. Шевченко, 4, Арбитражный суд Одесской области.

**В связи с самоликвидацией НВП НХ «КСАНТОС» претензии принимаются в течение 2 месяцев по тел.: 446-72-83.**

Арбитражный суд Харьковской области (г. Харьков, ул. Сумская, 64) возбудил дело о банкротстве Общества с ограниченной ответственностью фирмы «Тантал», дело №Б-5001/7-73, г. Харьков, ул. Новгородская, 12/27, р/с 100467927 в Орджоникидзевском отделении АКБ СР «Укрсвиббанк».

Претензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражный суд Киева (Київ, вул. Б. Хмельницького, 44в) за заявою Державної податкової адміністрації в Дарницькому районі м. Києва порушив справу № 1060 про визнання ТОВ «Любена» банкрутом (юридична адреса: Київ, вул. Санаторна, 27, кв. 47); р/р 467098 у Дніпропетровській філії АКБ «Таврія».

Претензії можливих кредиторів і заяви санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Луганской области (348000, г. Луганск, пл. Героев Великой Отечественной войны, 3а) по заявлению акционерного коммерческого агропромышленного «Украина» возбудил дело № 05/138-12/1166 о признании банкротом общества с ограниченной ответственностью «Контраст» (юридический адрес: 348017, г. Луганск, ул. Оборонная, 34а, расчетный счет № 000468512 в дирекции АК АПБ «Украина» по Луганской области, МФО 304659).

Заявления кредиторов и санаторов принимаются в течение месяца с момента опубликования данного объявления.

Арбитражный суд м. Києва (252030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) порушив справу № 15/141 від 06.08.97 р. про банкрутство міжгалузевого МП «Діора». Адреса: 252065, м. Київ, вул. І. Лепсе, 57/38, кв. 128.

Банківські реквізити: р/р 1609894 в Жовтневому відділенні ПІБ м. Києва, МФО 322067.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ДПА у Личаківському р-ні м. Львова (м. Львів, вул. Стрийська, 85) повідомляє, що в Арбитражному суді Львівської області (м. Львів, вул. Личаківська, 81) порушено справу про банкрутство № 2/11 від 04.03.97 р. щодо ТзОВ «Тімеа ЛТД», юридична адреса: м. Львів, вул. Донцова, 11/2, р/р 2467981 в ЗГРУ «Приватбанк», МФО 325097.

### Львове ремонтно-транспортне підприємство виготовляє і реалізує:

- ♦ агрегати для передпосівного обробітку ґрунту типу Європак — 6000, Європак — 4500
- ♦ відвалки бульдозера Д-606.
- ♦ котли НІНІСТ — 5М, КС-ТГ — 16
- ♦ переобладнувані вантажні автомобілі на дизельні двигуни Д-243, Д-245
- ♦ ремонтне вузли, агрегати трактора Т-70С.

Оплата попередня, можливий бартер.

Волинська область, Луцький район, с. Гірка Полонка, тел./факс (03322) 6-44-40.

Арбитражный суд Кировоградской области (316022, г. Кировоград, ул. Луначарского, 29) рассмотрел дело № 932/8/3 от 20.08.97 г. о признании банкротом Знаменского завода железнодорожных опор (317075, Кировоградская область, Знаменский район, с. Субботцы, р/с 000421520 в Проминвестбанке г. Знаменка, МФО 323088, код 01056310).

Претензии кредиторов принимаются в течение месяца.

Арбитражным судом Республики Крым (г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) возбуждено дело №1240-10 о банкротстве общества с ограниченной ответственностью «Лик», его адрес г. Алушта, ул. Виноградная, 20/29 (расчетный счет 3467249 в Алуштинском филиале «Крымбанка», МФО 324441, директор Иваненко И. В.).

Целью этого объявления является выявление кредиторов и санаторов. Претензии принимаются Арбитражным судом на протяжении месяца со дня публикации объявления.

Государственная налоговая администрация в г. Алушта сообщает, что Арбитражным судом Республики Крым (г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) возбуждено дело №1240-10 о банкротстве совместного предприятия «Голкипер», его адрес: г. Алушта, ул. Юбилейная, 18/26 (расчетный счет 606479 в Алуштинском отделении Укрсвиббанка, МФО 324032, директор Мазыкин А. Г.).

Целью этого объявления является выявление кредиторов и санаторов. Претензии принимаются Арбитражным судом на протяжении месяца со дня публикации объявления.



## МАСЛА

M10Г2К, M10В2, M8В, ТП22, M14В2, М6А/12Г1, SAE15W40, ТАП15В, ТАД-171 и др.

# Масло

Лебединские масла для вашей техники - высокое качество, минимальные цены, доставка по Украине.

**Лебединский нефтемагистровод.**  
Сумская область, г. Лебедин.  
Тел.: (05445) 6-21-19, 6-25-55, 5-16-80  
2-34-66, 2-29-73.

**Відкрите акціонерне товариство «Хімтепломаш» повідомляє про перші збори акціонерів, які відбудуться 14 листопада 1997 року о 12 години за адресою: Київська область, смт. Баршівка, вул. Жовтнева, буд. 28, у приміщенні кінотеатру «Старт».**

#### Порядок денний.

1. Звіт правління за 9 міс. 1997 року.
2. Звіт ревізійної комісії за 9 міс. 1997 року.
3. Затвердження статуту БАТ «Хімтепломаш».
4. Затвердження положень з діяльності БАТ «Хімтепломаш».
5. Вибори виконавчих і контролюючих органів товариства.

Рестрація учасників — з 8 год. до 11 год. за місцем проведення зборів.

Доручення на участь у зборах мають бути засвідчені нотаріально.

Телефони для довідок: 4-12-37, 5-22-58.

Телефони рестратора: 5-22-06.

Арбитражным судом г. Севастополя (335008, г. Севастополь, пл. Восставших, 6) возбуждено дело о признании банкротом: дело № 148/6, совместного коммерческого предприятия «Фирма Кети» (335000, г. Севастополь, пр. Окт. революции, 57-22; р/с 7468877 в АБ «Таврика»; дело № 149/6, малого частного предприятия «Невимар» (335000, г. Севастополь, ул. Фадеева, 27 «а»-17; р/с 5468354 в Проминвестбанке); дело № 144/6, ДП «Севастопольэнергожилстрой» (335055, г. Севастополь, Камышовское шоссе, 8, р/с 5467242 в Нэвиконбанке).

**Товариство з обмеженою відповідальністю «Фотоінвест» сповіщає про зменшення статутного фонду до 69.000 гривень.**

Арбитражный суд Сумской области /244011, г. Сумы, ул. Рыбалко, 2/ по заявлению государственного коммунального предприятия «Сумытеплокоммунэнерго» г. Сумы возбудил дело № 1230-3/-66 о признании банкротом открытого акционерного общества «Глуховский миксокомбинат» /245130, г. Глухов, Сумской области, ул. Промышленная, 1 идентификационный код 05476836, р/счет 389842 в АПБ «Украина», г. Глухов, МФО 337074/.

Претензии кредиторов и возможных санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражный суд Республики Крым возбудил дело № 2157-6 о банкротстве малого частного предприятия «Полс-Гарит-2» г. Красноперекоска. Юридический адрес: 334900, Красноперекоска, мкр. 1, д.5, кв.57; р/с 1468430 в ГИБ отделения Проминвестбанка Красноперекоска. С имущественными требованиями кредиторы могут обратиться в Арбитражный суд.

Арбитражный суд Сумской области (244000, Сумы, ул. Рыбалко, 2) возбудил дело о банкротстве № 1516-8/74 от 30.07.97 г. ООО «Агро-ЛТД» (Шостка Сумской области, р/с 467103 в Шосткинском отделении № 3054 Сбербанка Украины, юридический адрес: Шостка, пер. Марата, д. 5, кв. 32).

Имущественные требования кредиторов подаются в Арбитражный суд Сумской области в месячный срок со дня опубликования объявления.

Арбитражный суд Дніпропетровської області (320101, Дніпропетровськ, проспект Кірова, 11) порушив справу № Б-18-35 про визнання банкрутом ТОВ «Молдова», код ЗКПО 20233858; р/р 351467404 у Дніпропетровській філії АБ «Інко», МФО 305716, юридична адреса: Кривий Ріг, вул. Телевізійна, 12, кім. 515.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Черкасской области порушил справу № 1133/8 (5 сентября 1997 р.) про банкрутство приватного підприємства торговельно-виробничої фірми «Лілія-С» (м. Черкаси, вул. Пастерівська, 104/2).

Арбитражный суд приймає заяви кредиторів та санаторів протягом одного місяця від дня опублікування оголошення.



## У номер

## Київ

## З'явився необхідний атрибут міста

Міський жереладміністрація схвалила ініціативу Інституту досліджень діаспори про створення в столиці універсального візит-центру «Обличчя Києва — обличчя України», який надаватиме інформацію усім бажаючим. Він складатиметься з розташованого в центральній частині міста головного павільйону та філій на летищах, залізничних вокзалах та автомагістралях.

Аналогічні представницькі установи на Заході вже давно зарекомендували себе як необхідний атрибут міської інфраструктури, бо дають змогу передовсім економити час.

## Чернігів

## День звільнення в день народження

День міста і 54-ї роковини звільнення від фашистських влад минули вихідними Чернігів. Відбулося вшанування ветеранів, урочиста маніфестація до меморіалу Слави на Болдиній горі, а також концерти, народні гуляння, дискотеки і спортивно-театралізовані вистави. Багато прихильників футболу зібрав матч між командою зірок української естради «Клас А» і збірною керівників, бізнесменів Чернігова (рахунок 4:0 на користь гостей).

## Сімферополь

## Без підтримки столиці не обійтись

Рада Міністрів Криму змушена порушувати питання перед Президентом України і Кабінетом міністрів про виділення додаткової позики на погашення заборгованості у зарплатній платі, щоб до 1 листопада розрахуватися з усіма боргами, заявила заступник міністра фінансів автономної республіки Людмила Арсентєва. За її словами, заборгованість бюджетним організаціям і складам на 15 вересня становить більш як 78 мільйонів гривень. З них лише освітянам треба повернути 32 мільйони.

Управління справами Верховної Ради України висловлює щире співчуття директору агрогосподарства «Чайка» Сілічу Аркадію Івановичу з приводу тяжкої втрати — смерті його матері Парасковії Григоріані.

Комітет Верховної Ради України з питань Чорнобильської катастрофи висловлює глибоке співчуття народному депутату України Петруку Віктору Івановичу з приводу передчасної смерті його батька ПЕТРУКА Івана Євтихійовича.

## «Шахтар» наздоганяє «Динамо»... поки що за набраними очками

**Футбол.** Чемпіонат країни. Вища ліга. 12-й тур. «Шахтар» — «Таврія». 1:0. 9500. Ателькін, 18. На 58-й хвилині Леонов («Шахтар») не реалізував пенальті.

Отже, донецьчани за набраними очками наздогнали динамівців. Але кияни мають гру в запасі. Що їм не кажи, «Шахтареві» як учасникові євромагів важко було поновити сили після успішної гри в Португалії. Перемога над «Таврією» далася йому нелегко.

Пригадуємо, що напередодні киянське «Динамо» після триумфального виступу в Лізі чемпіонів мало втомлений вигляд і мінімально поступилося задирському дебютантові — донецькому «Металургові».

Звичайно, шкода футболістам, яким доводиться битися на два, а то й три фронті одразу. Це особливо стосується динамівців. Але в цієї медаль є й привабливий бік. По-перше, на всі складні напружені швидше зростають майстерність і клас наших найкращих гравців. А по-друге, гострі поєдинки, коли проти провідних клубів решта команд де гордо і поспішували, як оце донецьчани в столиці, безперечно, підвищують рівень чемпіонату в цілому, роблять його авторитетнішим.

## ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник —  
Верховна Рада  
України.

252019, м. Київ-19,  
вул. М. Грушевського, 5.  
Газета виходить  
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редактори: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції:  
252047, Київ-47,  
вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;  
телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.  
☎ Рукописів не повертаємо.  
☎ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання —  
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

## Садівники — з яблуками, посередники — з прибутком

Тривають збирання та переробка яблук на Вінниччині. Щороку плодів цього роду вийняв найщільнішим в Україні. В об'єднанні «Вінницькасадівництво» він видає по 140 центнерів яблук. Господарства об'єднання зберуть їх шонайменше 100 тисяч тонн. А з урахуванням насаджень колективних та присадибних господарств цифра ця по області подвоїться.

Половину врожаю — сортового — спецгосподарства закладають на довготривале збирання, решту реалізують тепер або зладуть на переробку. На соки піде більша частина яблук, заготовлених у КСП та у населення.

В області є достатньо потужностей для виготовлення із одержаного врожаю концентрованих соків, які користуються попитом на західному ринку. Але сільських трудівників не влаштовують ціни на заготовлювані фрукти. Так, за кілограм яблук, що йдуть на соки, посередники платять спецгосподарствам по 10 копійок, тоді як собівартість їх становить 15—18 копійок. Населенню комерсанти пропонують ще нижчі ціни — по 5 копійок за кілограм. І люди, які міськими не отримують зарплати, змушені приставати як на такі умови. У спецгосподарствах та КСП вважають, що за такі гроші врожай навіть збирати не варто.

Принада цього безглузда криється у фінансовій саботажі. Якщо консервний завод міг взяти на прийнятних умовах кредит у банку для заготівлі сировини, він платив би пристойну ціну садівникам. У свою чергу спецгосподарства, майже кожен з яких має власні переробні цехи, взявши кредит, могли б значну частину врожаю переробити на власній базі. Але поки що кредити доступні лише посередникам. Тому нині прибутки мають комерсанти, а не ті, хто виростив і переробив урожай.

Перспективи такої, з дозволу сказати, економіки неважко передбачити — банкрутство виробниц-

## Врожай-97



тва. Стороною, яка найбільше постраждає в цих іграх у «дикий ринок», стане багатостраждальний сільськогосподарський І споживач теж.

Євген ЗАХАР'ЯШ.  
Вінницька область.

## Акценти

## Молочні ріки і картопляні береги приватного сектора

ЦЬОГО РОКУ багатьом полтавчанам, серед них і авторів цих рядків, довелося зіткнутися з кризою перевербування в особистому підсобному господарстві.

По-перше, урожайним видався рік на овочі і фрукти. А через відсутність заготовчої мережі надлишок цієї продукції так і не мав збуту. Посади наванесли 15 відер картоплі, восени зібрав як 104 відра. Куди подіти



надлишок? Нести на базар? Він переповнений цим добром, попити не має. Це й не дивно, бо в останні п'ять років кількість підсобних господарств зросла в області майже у півтора раза. Топрик у приватному секторі було вироблено понад 560 тисяч тонн картоплі, 258 тисяч тонн овочів, більш як 54 тисячі тонн фруктів і ягід, що становить відповідно 97, 91 і 88 відсотків у загальних обсягах цієї продукції в області.

Зросла і кількість поголів'я худоби, що утримується в приватних господарствах. Сьогодні на 100 сільських дворів припадає 65 порослят і 25 корів. Чи варто казати, що за надоями домашня ко-

рівка давно вже випередила колгоспну, не залишивши останній жодних шансів. Скажімо, торік на одну корову, що утримується в приватному секторі, в області було вироблено 3351 кг молока. Зросли і обсяги закупівлі молока в населення переробними підприємствами.

Одними з перших виділи тенденцію оцінили на Миргородському сиркомбінаті. Втративши в особі колгоспів основних постачальників, тут створили власну мережу заготівлі молока в населення. Тепер половина кількості молока, що переробляється на сиркомбінаті, — саме з приватного сектора. Якщо така тенденція збережеться й надалі, не

буде потреби відкривати колгоспне стадо, щороку давати за корми, а потім безуспішно боротися за показники. Сьогодні приватний сектор демонструє не тільки високі надолі і приріст виробництва, а й здатність існувати практично без будь-якої допомоги держави, без залучення кредитних ресурсів і бюджетних дотацій, без наукового і технічного забезпечення. До речі, я вже думаю, як би мені наступного року придбати корівку, чи хоча б козу, щоб відлучити на собою всі принади підсобного виробництва.

Віктор КОЗОРИЦ,  
журналіст із багаторічним стажем роботи в особистому підсобному господарстві.

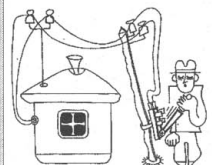
## 3 листа

## То потухне, то погасне...

Шановні панове Президенте, Прем'єр-міністре! Звертаюся до вас мешканці с. Халайове Монастирищенського р-ну Черкаської області.

Чому ви так зникаєте над нами, селянами? Хіба для того ми голосували за незалежну Україну, щоб тепер у що гарячу пору, залишитися без світла? Щоб ми, тяжко пропрацювавши цілий день у полі, на фермі, на своїх городах, зайшовши до хати, не мали змоги помити при світлі своїх нагрудних рук? Літ не мають можливості приготувати домашній звільня. Майже всі ми «в верхах» — вилізли з села. То чому ж у вас душі так зачерствіли до нашого багатостраждального селянства? Невже не залишилися нічого святого? Доки триватиме це зникання? Невже ви думаєте, що нашому терпінню немає меж?

Р. С. Дуже прошу надрукувати цього листа. Під ним підписуються всі мешканці села й району, тому що відключено світло в усьому районі. Ми майже 2 роки не отримували зарплати. Обносидися, не маємо в що вдягти і взути дітей! А «у верхах» радіють, що в нас все проходить без конфліктів. Вони вже називають... Від імені жителів села ЗІНАІДА ВОЛЮЙКО.



Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

☎ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодач.  
☎ Редакція не завжди підписує авторів публікацій.  
☎ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.  
Індекс 6095.  
Тираж 257138.

Комбінат друку видання «Преса України».  
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50  
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0  
Зам. 0311179.